

Smärta, palliativ vård

Omvårdnad

En omvårdnad med ett bra bemötande och en hög professionalitet skapar en trygghet för patient och närstående som kan lindra en psykogen och existentiell smärta. God omvårdnad präglas av att aktivt efterfråga smärta som symtom, aldrig ifrågasätta smärtupplevelse och omsorg vid förflyttning.

- Informera läkare utan dröjsmål vid nyillkommen smärta eller otillfredsställande behandlingseffekt. (mer än VAS 3, 6 poäng på [Abbey Pain Scale](#))
- Följ upp förändringar i patientens smärtsituation och utvärdera och dokumentera effekt av smärtbehandlingen kontinuerligt.
- Upprätta vårdplan utifrån smärtbehandlingsupplägg: följ upp, utvärdera och dokumentera effekt av insatt smärtbehandling och effekt av givna vid behovs ordinationer
- Ge ordinerad vidbehovs-medicin vid smärtgenombrott eller förebyggande inför förväntat smärtgenombrott (t.ex. smärtsamma vårdåtgärder)
- Informera behandlande läkare omedelbart om patienten har Fentanylplåster som smärtbehandling och får feber mer än 38.5 gr p.g.a. risk för allvarlig överdosering.
- **Patientmedverkan**
  - Uppmuntra patienten att själv, om möjligt, föra smärtdagbok och fylla i "smärtgubben".
  - Symtomdagbok
  - Låt patienten sköta sin medicinering så självständigt som möjligt samt utvärdera effekter/bieffekter vilket ger delaktighet och ökad compliance.
  - Patienter som ordinerats vid behovs medicinering vid smärtgenombrott bör ha sina läkemedel lättillgängliga. Inom slutenvården bör patienten själv förfoga över sina vid behovs-mediciner.

Information/Undervisning

Informera patient och närstående:

- Om behandlingens mål, behandlingsplan, förväntade effekter, hur genombrottssmärta ska behandlas samt ev. biverkningar av smärtlindringen.
- Om vilka läkemedel du ger, och hur de verkar.
- Om vikten av behovsläkemedel, och hur de verkar.
- Om att smärtlindring är en medicinsk effekt som inte skapar psykologiskt beroende (narkomani). Däremot kan ett abrupt avbrytande av långvarig behandling med morfinpreparat ge abstinenssymtom.
- Om hur behandling med smärtpump fungerar samt instruera om hur den används